

C SURGÓ ÉS V IDEÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap — Megjelenik minden vasárnap

ELŐFIZETESI ÁR:
Egész évre: 4 frt (8 kor.) Félévre: 2 frt (4 kor.)
Negyedévre: 1 frt (2 kor.)
Egyes szám ára: 10 kr. (20 fill.)

Szerkeszti:
Dr. Nagy Sándor ügyvéd.
Szerkesztőség: Csurgó, Széchenyi-tér,
Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADHIVATA L:
Vágó Gyula könyvnyomdája,
hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A kiállítás eredményei.

Az ország fővárosában az imént zárultak be annak a túnnérkertnek a kapui, melynek egy felesztendőn át esodájára járt az ország s a melybe elzarándokoltak a távol Európának civilizált nagy nemzetei is csodálni egy régi, de kis nemzet bámulatos energiáját, teremtő képességét és a haladás iránt való rendkívüli képességeit.

Mi szomorúan állunk meg a bezárt kapuk előtt.

Szomorít bennünket, hogy elmúltak a dicsőséges szép napok. Szomorít bennünket, hogy ez a túnnérkert nem sokára oda lesz dobva a bontó csákányok vashegyének, hogy az a sok szépség, melyet egy nemzet mint egy teli kaptárba összehordott, szétzúllik, szertemállik s nem láthatjuk magunk előtt hosszú, hosszú ideig azt a tárlatot, mely bennünket lelkesített, önértetünket megdagasztotta, bizalmunkat a nemzet jövőjében erőssé, rendíthetlenné tette.

Valóban kár, örök kár, hogy minden elmúlik a földön.

De a mikor megadjuk magunkat a változhatatlannak, — fölébred bennünk a praktikus gazda s mérlegelni, számíthatni kezdjük az eredményeket. Mit eredményezett a megfeszített munka, mennyit ér az aratás eredménye?

És itt szigorúan mérlegelünk, mert a magunk birái vagyunk.

Nem ragadtatjuk el magunkat a lelkesedésnek még most is érzett mámorától, hanem sorra vesszük az eredményeket komolyan, igaz ágosan.

A legfőbb és legtöbbet érő eredménynek azt tartjuk, hogy a külföld felfedezett bennünket. Évszázadok mulasztásai és az utolsó évtizedek rosszakaratu kommentátorai a külföldön olyanok tüntették fel a magyar nemzetet, mely a kultúra alacsony fokán áll, erőszakkal és jogtalan prepotenciával nyomja el a nálánál sokkal nagyobb számban lévő nemzetiiségeket.

Jól emlékezhetünk még a közelmultira is, a melyben a külföld kőbor irkászai rólunk olyan híreket terjesztettek, hogy itt még most is a régi „betyár“-világ uralkodik s akadtak előkelő komoly emberek, a kik állig fölfegyverkezve, mint valami szudáni expedícióra jöttek el hozzánk Budapestre, hogy a magyar „pusztán“ kalandokra vadásszanak s megismerkedhessenek *Rózsa Sándorral*, a gavallér betyárral.

Akadt egy angol, 10 évvel ezelőtt, a ki szörnyű haragra lobbant, mikor Budapestre érve itt európai várost, európai viszonyokat és erkölcsöket talált s nem akartak neki egy „jogászt“-t

meg egy „kanász“-t mutatni. Egy heti sikertelen kutatás után az angol azzal utazott el Budapestről:

— Eh, ilyen találók én *Párisban* is! Azért nem kell 48 órát utazni!

Ilyen vélemények voltak rólunk ez ideig a külföldön. És a kiállítás, — mely ide vonzott hozzánk kétszáz ezer idegent, a kik között a külföld legkiválóbb nemzeteinek írói, politikusai, szereplőférfiai voltak, a kik fölismerték erőnket és hivatásunkat a kulturában, a kik nem szüntek meg a dícséretben, a magasztalásban, — mindezeket az exotikus rágalmaikat összetörte; a külföldet alkotóképességünkről, politikai érettségünkről fölvilágosította.

A világnak ezer meg ezer lapjaiban egy év lefolyása alatt 27.000 cikk és közlemény jelent meg Magyarországról, amennyit nem írtak rólunk az elmúlt ezer év alatt összesen. Hogy mi volt e cikkekben, azt olvashattuk napról napra, mert hisz a magyar sajtó is reprodukálta őket. Feltétlen elismerés, gyakran magasztalás s igen gyakran bocsánatkérés azért, hogy ezt a nemzetet annyi ideig félreismerték.

Ismételjük, ez az ezredéves ünnep és a kiállítás legnagyobb eredménye.

A második főeredmény a közgazdasági.

A kiállítás a nemzet erejének olyan teljességét tárta az ország elé,

T á r c s a.

A csósz.

Elbeszélés.
(Folytatás.)

— Kedves öcsém, András, hát ilyen nagy ellenségem vagy te nekem. Mit vétetelem, hogy így ellenem fordultál? Vénsegemrki akarod venni a kenyeret a számból. Hiszen kidobathatsz esupa gyanuból is a hivatalomból. — megteheded ilyen tehetetlen vén emberrel, a kinek a faluban senkije, a ki a pártját fogná. De megver az Isten, ha ilyen ártatlan, igaz embert, mint én, a ki egész életében a falu hű cselédje voltam, elkergetetsz, mint azt a vén kutyát, ki öregségere nem elég harapós és nem félnek már az ugatásától.

— Ne lamentáljon kend! Az ilyen beszédre én nem adok semmit. Ha igaz ember kend, hát mondja meg ki volt, a kit itt ért előbb a lopáson.

— Nem tudom, kérem alázatosan, Isten bizony, nem ismertem meg a sötétben. Felelt ravaszkodva az öreg.

— Hazugság.

— Hanem a zsákja itt van — elvettem a zsákját. Ki kell tenni közszemlére a község házánál, majd talán jelentkezik valaki...

— Hogy övé a zsák, ugy-e? Hogy ő volt a tolvaj?

— Nem hanem hogy rá ismer valaki.

— Ostobaság! — Inkább más zálogot vett volna kend, a mit meg lehetne ismerni.

— El akartam venni a kendőjét is, de nem bírtam vele, — ugy a földhöz vágott, hogy alig tudtam fölszedni magamat. Hanem a kukoricza itt van.

— De nem addig van az Azt a tolvajt meg kell keríteni, ha a föld alá bujt is. Egy, kettő! Torony irányában neki vágnak a falunak. Ha sietünk elejbe kerülhetünk.

— Nem bírják a lábaim a menést.

— Nem-e? Majd megigazítom ezzel a puská tussal. Előre, szaporán!

— Öcsém, hát van lelked kinezni egy ilyen vén embert.

— Egy szót se vén semmih zi. Egy, kettő!

Ezzel árkon, bokron, szántáson keresztül elindultak s falu felé. De az öreg oly lassan czammogott — hol a böcskora oldott el, hol meg egyéb dolga akadt — hogy nem boldogult vele, nem ér elejbe a tolvajnak. Megparancsolta hát neki, hogy a menyinyire a böcskora enged, siessen utána és egy fél óra múlva a faluban a község házában legyen; különben lássa a következeset. Maga indult el sebes léptekkel, csaknem futva a falu felé.

Az öreg mikor megszabadult, leült egy kisse; valamit motozott a szűrén. Mikor András már jó távol volt, gyorsan keresztül vágott az ér partja felé. Oly sebesen szedte a lábait, hogy egy baka gyerek se különben. Nyilván el akarta érni a feleségét, hogy megmondja neki, hogy ne menjen haza az éjjel, maradjon nála a konyhában, ne hogy Gyalog András elesipje az uton. De akár mily gyorsan szedte is a lábait, az asszonyt már utol nem érhetette; míg Andrással diszkuráltak, az alatt jó sok időt nyert, — ha nem egyenes uton ment is, mégis jó közel lehetett már a faluhoz. Az öreg belátta, hogy feleségét már utol nem érheti, lassan czammogott András után a falu felé; csupán abban bizott, hogy asszony mégis előbb be ér a faluba, mint András és így megmenekül.

hogy egy csepp jóakarattal minden igaz magyar ember, minden szükségletét beszerezheti hazai forrásból. Nem kell bevárni, míg a külföldi utazók a helyünkbe jönnek s nyakunkba szózzák a külföldi selejtes termékek maradékát, — látszólag olcsóbban mint a hazai, de a valóságban sokkalta drágábban. Az ilyen külföldi gyártmányokat csak az olcsóság jellemzi, sem csin, sem jó izlés, sem tartósság dolgában nem közelíti meg a hazai iparos által termelt munkát, melynek már azért is jobbnak kell lennie, mert képtelen versennyel kell szembe állania.

A kiállításon láthattuk, hogy nem kell a külföldre szorulnunk sem ruházati cikkeknek, sem házi szükségleteink, sem a gazdasági gépek behozataláért, — van itt bőven minden, csak a magyar emberben legyen meg annyi hazafiság, hogy megkérdezze a boltostól, honnan szetzi áruját? A bécsi rongyot, a ragasztott cipőt, cseh üveget, porcellánt ne vegyük meg, van ebből kitűnő magyar gyártmány is, hála Istennek.

És végül az eredménynek során kiemelkedik az *erkölcsi diadaléretet*, melyet az ország egész lakossága merített a kiállítás látogatásából,

Öt-hat millió magyar ember látta kulturális érettségünket; ezek közt volt félmillió a föld népéből, a nemzetiségi vidékekről. Amazokban a magyar nemzet erejének tudatát, ezekben a magyar állameszmééhez való ragaszkodás érzetét ébresztette és erősítette a kiállítás.

Az ifjúságot büszkévé tette magyarságára, az öregeket nyugodttá tette az ország sorsa iránt. Az iparost bizalommal töltötte el, a kereskedőnek új forrásokat mutatott, a vállalkozónak feltárta a nemzet kiaknázatlan kincseit, egész tárházát. A tudósnak táplálékot, a művésznek ihletet adott az alkotásokra.

Az egész nemzetet pedig történelmi nagy múltjának és virágzó jövődjének képével izmosította, erősítette.

Ezek a tárlat eredményei!

Nem zengünk gyászdalt, csak elégiát, mikor a tornyok büszke városa omladozik, ha elpusztul is valóságában, lelki szemeink előtt ott fog lebegni hosszú időken át mint *ígéret*, mint *biztatás*, mint *fogadás*, hogy a magyar nemzet ezen a szent földön mindenkor meg fogja őrizni államalkotó pozícióját s nem fog megrendülni ereje a küzdelemben sohasem!

Gelléri Miksa.

H i r e k.

— **Munkatársainkhoz.** Kis lapocskákat karácsonyra mi is fel szoktuk díszíteni, a mennyiben szerény tartalma lapunkat ez alkalommal majdnem minden munkatársunk tollával ékesítjük fel. Hogy lapunk az idei karácsonyra is kellőképpen jelenhessen meg, jó előre kérjük összes munkatársainkat, hogy a lap részére szíveskedjenek szerkesztésünkhöz beküldeni.

— **Elöléptetés.** Brenich Ignác csurgói m. kir. adóhivatali ellenőrt a pénzügyminister első osztályu adóellenőre léptette elő. Gratulálunk a megérdemelt elismeréshez.

— **Bírósági állapotaink.** Lapunk múlt számában foglalkoztunk azon türethetetlen állapottal, mely járásbíróágunknál van. Andorka Gyula betegsége majd vacatioja miatt több mint két hónap óta a tárgyalások szünetelnek, a kitézött tárgyalások pedig bizonytalan időre elnapoltatnak. A polgári perek tehát, melyek pedig legfontosabbak s leg-sürgősebbek, teljesen szünetelnek. Tudomásunk szerint Andorka járásbíró a legjobb esetben december közepén foglalhatja el hivatalát s akkor is inkább adminisztratív dolgokkal lesz elfoglalva, mert decemberben készülnek el az összes kimutatások és jelentések. Legjobb esetben tehát jövő év elejével vehetik kezdetüket a tárgyalások s indulhat meg a rendes ügymenet. Hogy addig mi történik, azzal úgy látszik senkinek törődik. Minden nap várjuk a kisegítő bíró kiutalását, de úgy látszik hasztalan, mert az elnöki ígéret, a minister indolentiája miatt, csak malast marad. Pedig segíteni kell, még pedig gyorsan az égető bajokon, mert az mégis türethetetlen állapot, hogy az állami kormányzat egyik legfőbb s

főleg a jogkereső közönségre legfontosabb tényezője az igazság szolgáltatás hónapok óta szüneteljen.

— **Casino-estélyek.** Örömmel értesítjük közönségünket, hogy a casinónk választmánya, az előző években meghonosított, házi estélyeit az idén is meg fogja tartani. A legközelebb tartott értekezlet elhatározta, hogy az év folyamán 4 ilyen estélyt rendez és pedig az elsőt nov. 28-án, a másodikat decz. 14-én és a harmadikat Sylvester napján, mindenkor a Korona-vendéglő nagytermében. A negyedik estély időpontjára nézve a rendezőség úgy határozott, hogy ezt a mások által tartandó mulatságokhoz képest később fogja megállapítani, lehetőleg oly időben, midőn más vigalom nem lesz. A casinó estélyei az előző évekhez képest ezúttal is fognak nyújtani szellemi szórakozást. Az egyes közreműködők már is felkértettek. A műsorokat esetleges felolvasás, szavalás ének és zeneszámok fogják képezni s már az első estély sok élvezetet ígér. Azt hisszük közönségünk örömmel veszi s fel fogja karolni az élvezetes estélyeket, melyeket casinónk kizárólag tagjai mulattatására rendez.

— **Elismerés.** A pécsi postai és távirda igazgatóság, Somogy megye főispánja kezdeményezésére, legutóbb elismerését fejezte ki a megye területén működő posta- és távirdahivataloknak azon buzgóságért, melyet a képviselőválasztások alatt az egyes hivatalok a tömeges táviratok szétküldése körül kifejtettek.

— **Kocsolyagyűlés.** A kocsolya-sport barátai f. hó 18-án népes értekezletet tartottak a „Korona” vendéglő éttermében. Az értekezlet célja lett volna egy egylet alakítása. Az értekezlet azonban, tekintettel városunk kis körére nem találta időszertnek az egylet alakítását, hanem a múlt évihez hasonló módon óhajta a kocsolya-pálya vezetését s ezzel ismét dr. Hejjas Imrét bízta meg. A második pontot a kocsolya-pálya helye képezte. Az értekezlet elhatározta, hogy ezután bérlettel területen tartja fenn a pályát és pedig a vasuti kijárótól balra közvetlen elterülő réteken a régi halastól töltésig E terület négy birtokosát, kiktől azt bérbe kellett venni. Czuk J és Iván Gy. gazdák 23 forint bérért át is engedték megfelelő részletüket, míg Gyal S. Lang Mór ingyen voltak szívesek rájuket odaadni; fogadják ez uton is a kocsolyázók ökszönetét. Mivel a terület bérletése újabb költséget ró a pénztárra, óhajtott lett volna a résztvevési díj felemelése. Az értekezlet ezen szempontból is a múlt évi álla-

Gyalog András szerette a feleségét és hű volt hozzá mindig, — mégis sokat kellett szenvednie annak feltékenysége miatt. Anyira féltette, hogy este nem akarta elbocsátani sehova. Ha későn jött haza, vagy néha, nagy ritkán okáig elmaradt a község házában; vagy talán egy pohár borra betért jó barátjai kedvéért a kocsmába, volt otthon ne mulass. Azonnal rá fogta, hogy őt nem szereti, bizonyosan szeretőt tart és ahhoz járogat. Sirt, perelt, szitkozódott; elmondta, hogy nincs nálánál szerencsétlenebb asszony a világon, mert őt már megunta az ura, mert már nem elég szép neki, — hogy ő elemészti magát, vagy elhagyja a házat és soha sem teszibe többet a lábát annak a küszöbén.

András gazda ismerte a feleségének ezt a gyengeségét; kerülte az alkalmat, hogy a feleségét — ki egyébiránt igen jó, gondos és hűséges asszony volt — meg ne keserítse. Este nem igen szokott kimaradni a háztól.

Mikor észrevette, hogy valaki hordja a kukoricáját a nélkül, hogy a csész megfogná, vagy bejelentené: nagyon bosszankodott és elhatározta, hogy meglesi a tékozlót. De tudva, hogy a felesége nem egyeznék

bele, hogy éjjel kinn maradjon, nem szólt a feleségének, csak utólagosan akarta megmondani neki, hogy hol volt.

Gyalog Andrásné, mikor az ura két éjjel kinn maradt anélkül, hogy megmondta volna elmaradása okát, sokat sirt titokban. Bizonyosra vette, hogy az ura hűtlen lett hozzá s felelte magában, hogy végére jár a dolognak s megtudja, hogy ki az, a ki elrabolta tőle az ura szerelmét.

Tegnap este utána lopódzott az urának, távolról kísérté s látta, hogy a fal végén Gubacsos Ferkó rozzant lábas pajtájába megy, de mást senkit sem látott.

Ma este meg haza sem jött az ura a szőlőből; pedig már 9 óra is elmúlt: iszonyu harag és fájdalom fogta el a szívét.

— Megcsalt, hűtlen lett hozzám, — sóhajta magában. — Csak azt tudhatnám meg kívül. Ki lehet az, a ki elcsábította tőlem? . . . Meg kell tudnom, ha ég, pokol össze szakadna is. Szembe kell nézmem annak a gyalizatosnak, — fülébe kiáltom az egész világ előtt, hogy milyen beestelen, milyen utálatos. Megpofozom, a szemét vájom ki . . .

Most is együtt vannak . . . fölkeresem őket . . . Meghal mind a kettő, bosszút álllok rajtuk! . . . Milyen bolond voltam tegnap, hogy nem mentem oda. Ott volt bizonyosan . . . reggelig ott maradt . . . De most . . . most jaj neki, — jaj mind a kettőnek! Ha elő nem jön, rágyujtom a pajtát.

Ezzel elrohant a sötétben. Már közel volt a rozzant pajtához, midőn léptek nesze jutott a fülébe.

Két emberi alak közeledett. A mint a ruhájukról a sötét daczára kivehette: egy férfi és egy nő.

Szive még hangosabban kezdett dobogni, lélekzete egészen elakadt. — Egy bokor mögé vonult. Várt.

(Vége köv.)

K. Pap János.

potokat óhajtja fentartani azzal a hozzáadás-sal, hogy kéri a résztvevői díjakat, miszerint a résztvevői díjakat: személyjegy 1 forint, családjegy 2 forint előre sziveskedjenek lefizetni, még a koresolyázás tényleges megkezdése előtt. A résztvevői díjak előre fizetése azért is szükséges, mert az előleges kiadásokat a pénztár csekély múlt évi maradványa nem tudja fedezni. A koresolyázni akarók részére aláírási ívek boesáttattak ki és egy iv Vágó Gyula ur üzletében helyeztetett el azok számára, a kik talán tévedésből egyik, vagy másik aláírási ívet nem láttak volna. Már a jövő hét folyamán megkezdődnek az előmunkálatok, a zsűliprakása s így már csak kellő hideg időre van szükség, hogy a testező koresolya-sportot üzhessük.

— **Következő meghívót vettük.** A gyékényesi túzótlóság f. évi november hó 18-án a gyékényesi nagyvendéglőben saját felszerelése gyarapítására zártkörű táncvigalmat rendez. Brlépti-díj: Személyjegy 50 kr., családjegy 1 frt. Kezdeté esti 8 órakor.

— **Attérés.** A szabad vallás-gyakorlatról szóló törvény életbe lépte óta a hét folyamán volt nálunk az első eset, hogy a zsidó vallásról valaki a keresztyén vallásra tért volna át. November 19-én Singer Iháros-berényi kereskedő fiatal leánya Róza a törvényes formák betartásával áttért a r. kath. vallásra s novb. 20-án már a keresztségben reszesített Steiner József ihárosi plébános. Steiner Rózát a keresztség felvétele után Pleheisz vrászló ir. kath. tanító nyomában el is jegyezte, s a fiatal pár már a napokban dispanzatiával örökhűséget is fog esküdei.

— **Tanítóképezdénk tárgyal az orsz. tanszermuzeumban.** A kiállítás befejeztével a tanügyi csarnokban kiállított tárgyak egy részét a vall. és közokt. min. az országos tanszermuzeumba rendelte elhelyezni. A csurgói áll. tanítóképezde által kiállított tárgyakból e célra kiválasztattak a csoportbiztos által: a negyedevesek által k. b. 10 év lefolyása alatt készített népiskolai módszeres falitablák a rajzkutatás számára, a négy évfolyam növendékeinek szabadkézi és mértani rajzai, az I. és II. osztály növendékeinek térképrajzai, az összhangzattani és írásbeli dolgozatok valamint az intézet helyiségeit feltüntető fotográfiák. Azt hisszük, hogy e tárgyak maradandó és tanulságos részét fogják képezni az orsz. tanszermuzeumnak, melyet évenként sok tudnivaló pedagógus keres föl.

— **Az elmaradt csillaghullás.** Flamarion Camill a népszerű csillagász november 13—14. közti éjjelre nagyobb szabású csillaghullást jövendölt. Jövendölése azonban nem teljesült be, mert bár az ég tiszta volt, szabad szemmel egyetlen egy égi test sem futkozott az égbolton. Az említett éjjelen nálunk is sokan lesték az érdekesnek ígérkező égi tűzijátékot s csalódva voltak kénytelenek az elmaradt élvezetet meleg ágygylal felcserélni.

— **Tető alatt.** A főgimnázium új épületét csaknem teljesen befejezték, az egész épületre fel van hozva a tetőzet, sőt az épület 3/4 része be is van fedve cseréppel, egy pár nap kell még s a monumentális épület teljesen be lesz fejezve, már t. i. nagyjából, mert a betisztítási munkálatokat csak a jövő év tavaszán kezdik meg. Most midőn az épület előttünk áll, tünik ki, mennyire igazunk volt, midőn azt hangoztattuk, hogy a szép épület a városra nézve teljesen elfelejtett. Jóllehet az épület előtt álló fák lombtalanok, mindamellett annyira eltakarják a különben magas épületeit, hogy a piactérről csak a tető látható, a fák nyári lombozata miatt pedig absolute nem lesz látható. Nagy kár, hogy a város legszebb és legnagyobb építménye nem fogja városunk szerény külsejét emelni, de hát most már nem segíthetünk a bajon. Ha azonban a Kalocsay-féle telken lévő házat az egyház-

megye lebontatja s az épület előtti magasabb fákat kivágatja s a főbejárat szépen parkirozza, remélhető, hogy a szép épület némileg érvényesülni fog De vajjon megtörténik-e mindez?

— **Olvasó közönségünk figyelmébe** ajánljuk az eredeti magyar ifjúsági iratok egyik legjelesebbjét, mely Wellisch Béla szent-gotthárdi könyvkereskedő kiadásában jelent meg. Címe: „Az Utolsó Kurucz.“ Irta: Dr. Tóth Sándor f. gimnáziumi igazgató Pataky László akadémiai festőművész 19 remek kivitellű rajzával — illusztráva. E csinos kivitellű könyv, — nagy 8-adrét alakban jelent meg, — mely ugy beltartalmára, mint külső kiállítására nézve gyönyört és páratlan élvezetet nyújt az ifjúság számára, ára díszkötésben csak 2 frt 60 kr. Könyvtárak számára fűzve 2 frt. Megszerezhető minden hazai könyvkereskedésben. — ugy a kiadónál Szent-Gotthárdon.

— **Állatsereglet.** A napokban mintegy 8 kocsiából álló karaván érkezett éjnek idején városunkba, felzavarván a csendes pihenők nyugalmát. Kopeczky állatsereglet-tulajdonos érkezett meg vad állatjaival s a Szechenyi téren ütött tanyát. A téren lakók nem a legnagyobb gyönyörűséggel vették tudomásul a telepítőt, kinek vad állatai oly remületes ordítást visznek végbe az éhség vagy a hideg miatt, hogy az ember majdnem kétségbe esik. Az állatsereglet gyönyöreit, a vadak bögsését és a kintorna kinos hangjait lihetöleg több ideig élvezzük. Nem lehetne az ilyen alkalmatosságok részére a város kellős közepétől kissé távolabb, félreeső helyen helyet jelölni? Más helyeken így szokott lenni, nálunk azonban rendszerint előleges telepengedély nélkül tetszés szerint foglalnak helyet a komédiások, panorámások és menageriasok.

— **Legújabbban megjelent zenedarabok.** Rózsavölgyi és társa cs. és kir. udvari zeneműkereskedő kiadásában most jelentek meg a következő zenedarabok: 1. 7-ik Magyar ábránd Abrányi Kornéltól, ára 1 frt 50. 2. Keringő az 1895. jan. 15-iki művész estély alkalmára, Szapáry Pál grottol, ára 2 korona. 3. Magyar Rhapsodia, Gaál Ferencztől, ára 2 korona 40 fillér. 4. Le mirliton, Bnskovitz Ferdinándtól 5. Kéry Gyula 6 újadala, 1 frt 20 kr. 6. Pálmay keringő Herzenberger Dezsőtől, ára 1 frt. A csinosan kiállított zenedarabokat ajánljuk olvasóink figyelmébe. Megrendelhetők a kiadónál.

— **Herczeg Ferencz** leggenialisabb íróink egyike szerkesztésében megjelenő „Új idők“ szépirodalmi képes heti lap elő fizetési ára 1 évre 8 frt. fél évre 4 frt. negyed évre 2 frt. Megrendelhető Singer és Volfner kiadónál Bpest Andrassy ut 10.

— **„Magyarország“** teljesen független politikai napilap. Nincs lekötvé senkivel szemben, nem áll sem egyeseknek, sem osztályoknak sem érdekköröknek szolgálatában. A „Magyarország“ önzetlenül csupán egy célt szogál: az ország függetlenségének és önállóságának ügyét. Ez lebeg folyton szeme előtt és ennek elérésére törekszik. A „Magyarország“ mindig és mindenkiel szemben tárgyilagos és elfogulatlan. Egy mértéket ismer: az igazság mértékét, a melytől soha semmi körülmények közt el nem tér. A „Magyarország“ szerkesztőségének és kiadóhivatalának megfeszített munkája folytán az összes országos és külföldi eseményeket legelőször hozza az olvasóközönség tudomására. A „Magyarország“-ot reggel már az ország távolesó részeiben is olvasni lehet. Hozza az az napi országgyűlést teljesen kimerítő szövegben, az az napi összes eseményeket ugy fővárosból, mint a vidékről és a külfödről. Hozza a bel- és külföldi teljes tőzsdei jegyzéket és árfolyamokat. Naponként közöl tárczát, regényt és más érdekes közleményeket. A ki a „Magyarország“-ot olvassa az az üzleti társadalmi és politikai eseményekről sok helyen az egész nappal előbb értesül, mint más lapokból. A „Magyarország“ már is 30.000 példányban forog az olvasóközönség kezében s így rövid idő alatt elérte a támogatásnak azt a mértékét, a melylyel magyar lap eddig még nem dicsekedhetett. A közönség ezen támogatását a szerkesztő-

ség a lapnak folytonos fejlesztésére és tökéletesítésére fordítja. A „Magyarország“ előfizetési ára: április hóra 1 frt 20 kr., (április junius) negyed évre 3 frt 50 kr., április december—hónapokra 10 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek postautalványon a kiadóhivatalba Budapest, Rostély utca 2. küldendők. „Magyarország“ kiadóhivatala. — Ajánljuk olvasó közönségünk figyelmébe a páratlan politikai lapot, melynek a többi lapok feletti előnye abban is nyilvánul, hogy már reggel jelenik meg és így a napi lapok esti kiadásait pótolja is.

— **Budapesti Hirlap** 1896-ik (XVI.) évfolyam. Az újságosinálás egyik főfeladata a közönség helyes, gyors s pontos értesítése. Még száz éve sincs annak, hogy a magyar sajtó csak a Bécsből kapott legmagasabb engedélyvel vehetett tudomást a külföld eseményeiről, így is csak hetek múlva. Ma huszonegy óra sem mulhat el, hogy a közönséget ne értesítsük, nemcsak hazánk, hanem az egész világ nevezetesebb eseményeiről. Távirat, telefon, éber levelező, a világ mind a negy tájékáról és az ország minden nevesebb pontjáról hirtadnak mindarról, mi igényt tarthat a műveltember érdeklődésére. Tudósításaink e rengetegből kiválógnai és megrostálni, ügyesen és tetszetősen feldolgozni azt, a mi a közönségre nézve szükséges, haszges, hasznos és érdekes: ebben a Budapesti Hirlap fennállása óta eddig utol nem ért példaadással járt elől, mert szerkesztőségünket az a meggyőződés vezeti munkájában, hogy a közönség semmit sem várhat el annyira újságtól, mint azt, hogy pontosan, megbízhatóan és lelkiismeretesen legyen tájékoztatva. Ez a közönség igazi anyagi és közművelődési érdeke, ez a mai zurnalisztikafejlesztési iránya. Ott pedig, nevezetesen azokban a rovatokban, a hol magának a Budapesti Hirlapnak a véleménye, ítélete, iránya karaktere, egyszóval egyénisége nyilatkozik meg, tízenegyévi tűzpróba után már mindenki tudja, hogy mit várhat a Budapesti Hirlaptól. Az előfizetési feltételek a következők: egy hónapra 1.20, negyedévre 3.50, fél évre 7.—, egész évre 14.—. Vidékről legczelszerűbb a postautalványon való előfizetés. Czim: Budapesti Hirlap kiadóhivatala Budapest, VIII. kerület, Rökk Szilard utca 4. sz. József-kört 5 sz.

— **Kitüntetés.** Sternberg Ármin és testvére budapesti hangszergyáros cézget kettős kitüntetés ért. A kiállítási zsűri a milleniumi nagyérrelmel, a kormány pedig a „milleniumi állami éremmel“ tüntette ki e hírneves cézget.

— **Késmárky és Illés.** Budapesten a leghíresebb cézgek egyike, Kossuth Lajos utca 9. és 10. szám alatti üzlethelyiségeit legközelebb a külön e célra épülő aruházba (Kossuth Lajos utca 12 sz.) helyezi át, minél fogva az összes diszmű-, bórúnd- stb. árukészlet áruit 20—50 százalékkal leszállította. Felreértések kikérülése vegett megemlítjük, hogy a régi híres „Kerepesi Bazár“ nagy raktárai és helyiségei továbbra is fennmaradnak, sőt ott is az oly szilárdul megszabott czikkeknél, mint a 2 frton felüli francziababák és hintalovak, 10 százalékok enged.

C s a r n o k.

A fiam iskolába jár.

Szívem csókdossa új örömsugár:
A fiam iskolába jár.
Igen, s minő jókedvvel megy fel ő,
S már mily nagyot haladt elő!

Oh, kised ajkán a szót mint lesém,
Gyönyörrel csungva a mesén!
Mert iskolába járva pár nap:
Már nekem ő meséle hármat.

Egy reggel csak megint ágyamba jött,
Beszédes ajkán hozva új gyönyört.
S én hallgatam vidám örömmel:
„Jöjj fel, kopasz, a hegyre, jöjj fel!”

Negyvenkét rossz fiú... Elizeus...
Csak bémulek, hogy így eszebe jut
Szám s nev.Derek! Innét — örömdertüm;
Bár már rég ir és rajzol „nagyserün.”

Másnap meg két mesével állt elő,
Én nem kérdeztem s mégis felel ő.
Ugy összcsokolám szívem kis kedvesét,
A mért oly remekül mondott el őt mesét.

Mióta följár, még csak egy hete.
Oh, szívem ennyit nem remélhetel!
Magatul, önként úgy dicsekszi el,
Hogy a tanító urra mint figyel.

... Mit elveszték, — meséli a remény, —
Majd e fiuban visszanyerem én ...
Szívem csókdossa új örömsugar:
A fiam iskolába jár.

(Kaposvár, 1896. szept. 15.)

Hollósi István

Lisznyai Kálmán költészete.

írta: **Vajtó Zoltán** b. h.
(Folytatás.)

A „Hollókő” vár uráról, Mátyás királyról is megemlekezik két versében, a melyek ugyan keves műizléssel vannak kidolgozva, de legalább a nagy királyhoz való tisztelő ragaszkodását, szeretetet bizonyítják. Erdekes egy, szüretkor írt költeménye, a melyben a jó kedvének azzal ad erősítő kifejezést, hogy minden versszakot hangos „haj,” „hej.” kiáltással kezd rá és végez is be. Van egy helyzetdala is, a melyben egy palócz leány szerelmes sóvárgását két oldalos litániában olvassa le. Az ilyen csak rontja azoknak a csinos daloknak az összhangját, a melyekről az előbb is szoltunk.

Hasonlóan ilyen unalmas, disharmonikus aza tizenegy oldalra terjedő költeménye, a melyben a Lúcza napján vologényt várasztó leányok áradoznak (Valami faj az időnek) Nehány izléstelen, pajkos dal is keveredett Lisznyai költeményei közé, a melyeknek jobb lesz „in aeternum subrosa” maradniuk.

A „Katona vagyok én, kiszolgált bakancsos” kezdetű versben az öreg katona elégedetlenségét, fájdalmát beszéli el, a mint az a háborúból hazajövet szomorúan, csüggedő lélekkel szemléli a szülei ház elpusztulását. Igen eleven színekkel, találó és kedves képekben mondja el a vén bakancsos megfigyeléseit:

Összerokadtzott már az apai ház
Mintha ő sem bírná a szenvedés terhet,
Mely földi tetejét, borítja küszöbét.
Vaddarázs rak fészket az eszterhéj köze,
A mestergerenda derekon töri kette,
Moh, penész nőtt az üres asztal fiába,
S régi vendégsegtől sáros asztalába.
Nyikorog a kilincs a mérges rozsdától,
Megijed a kukik szívem panaszától,
Selszáll a kis kertből, melynek nincs virága,
Csupa gyom, pusztán áll az ablak aljába.
Ismerős fülmitem nincs ott mint az előtt.
Dala mellett a pók is szebb szalakat szőtt.

Ez oly kedves és hangulatos leírás, oly szemléltető és aprólékos rajz, a mely az embernek, kivált a mult emlékeit ápoló öregeknek a szívét közvetlenül megindítja rezgésbe hozza.

Kittünően sikerült az bordala is, a mely így kezdődik:

Huzd-rá, hé! Patikárus, az
Angyalát!
Hagy sirom-el rajta szívem
Szakadtát!

Vörösmarty „Foti dal”-ához hasonló kimert, pattogó ütemekbe van osztva s a vers fordulatosságát, folyékonyágát érezhetőbbé teszik a ráttö rövid sorok. A magyar nóták eredeti szelleme játszadozik ebben a bordalban.

Még két dalát említem. Az egyikben a hazáját imádó, a másikban az édes anyját szerető férfi van jelen. „A romhányi tájon, himes halom alatt” könnyezve imádkozik a mult emlékein merengő költő hazája boldogságáért. Másik dalában jó anyját siratja meg. Azonban a gondolat és érzés nemessége elvész az erőtlén szók bágyadt assouantiájában. A varsányi temetőben nyugszik az ő édes anyja s a sirra ráhajló szomorufűzfán:

Ott ül egy fekete madár,
Az ő gyászos gondolatja.

Milyen szép, milyen nemes a fájdalomnak ilyen megszemélyesítése és mégis alig hozza rezgésbe szívünk hurjait, mert a nyelv halvány színe miatt megtörik elhal a fájdalom, mielőtt lelkünkbe hatolhatna.

Befejezés.

Bevégeztük immár Lisznyai költészetének tárgyalását, a ki, ha mint költő nem is alkotott nagyobb szabású műveket, de mint ember és hazafi egyaránt megérdemli tiszteletünket. Költeményeiből Salamon Ferencz szavai szerint világosan kisugározik annak elismerése, hogy a költészet hatással van a nemzet lelkületére és gondolkodására, hatással az erkölcsiségre és a jellemre, mert a lélekbe legmélyebben ható uton, a képzelet és szív útján teszi meg kitörölhetetlen benyomásait. Lisznyai érezte és tudta is, hogy a költészet kiszámíthatatlan befolyást gyakorol a politikai, társadalmi és magán életre, főleg az a magyar költészet, a mel ál munkából felébresztett s tynyaságunkban dorgált, mely egy szebb jövő, a szabadság reményeivel buzdított, mely tettekre ösztönzött és végre a legszomorubb napokban együtt sirt velünk s hű vigasztalónk volt.

És így a költészet iránt való fogékonyságnak ünnepélyes uton, szaválás általi, ébresztése a „hazaszeretet kedélyes szertartása.” Így érezett, így gondolkodott Lisz-

nyai s „költői vágya, óhajlásának véghatára az volt, hogy a magyar a legkisebb dalocska pengésében is — mert a dal a szív sarkantyuja — tudjon gyönyört találni, érezni, mert eme fogékonyság a legnemesebb, finom lelki műveltség, szép, tiszta kedély záloga.”

(Vége.)

Szerkesztői üzenetek.

Omega. Köszönettel vettük s felhasználjuk a mint körülményeink engedik. Az előbbi küldemény már közleménynyé vált.

— **B. J. Szobb.** Köszönjük. Szives ígérének beváltását várjuk. Örvendünk és gratulálunk sikeréhez. A ki pegazuson meg tud ülni, annak könnyű földi masinériákat megrendszabályozni. Sok szerencsét és gyors előmenetelt kívánunk. Pegazusával pedig mentől gyakrabban látogasson hozzánk.

Kiadó lap tulajdonos:

Vágó Gyula.

HAZAI BUTORELADÁS!

Olesó árak! Solid áru! Pontos kiszolgálás!

Van szerencsém a nagyrabecsült közönségnek b. tudomására hozni azon körményt, hogy a

Budapesti és új-pesti első butorgyáraktól a képviselőiséget

megkaptam s ezáltal azon előnyös helyzetben vagyok, hogy a legkifünőbb kész butorokból a legnagyobb készletet tartom és azokat részletesre és gyári áron adom.

Kárpitos műhelyemben elállalok és készítek egy mint salon garnitúrákat, ebédő divánokat, ottomanokat, rugó- és lószór matraczokat, ugyszintem ezek javításait is jutányos áron

TONET-FÉLE HAJLITOTT SZÉKEK BIZOMÁNYI RAKTÁRA.

Képeket, tükröket részletfizetésekre is gyári áron számítom.

Vidéki megrendelések a legnagyobb pontossággal teljesíttetnek
(Csomagoláshoz szükséges gyékények olesó árban.)

Butorok és egyéb mindentéle butortárgyak gondos elcsomagolása előnyös felvételek mellett.

A szives n. e. közönség támogatását es partfogását kerem vállalatom részére.

Tisztelettel

L A S Z K A J Ó Z S E F

kárpitos es butorkereskedő

Csurgó.

Élet nagyságu arczkép krétarajzban.

Legszebb szobadisz. Legkedvesebb emlék. Legalkalmasabb ajándék karácsony és újévre.

Egy legújabb módszer segítségével 24 óra alatt életnagyságu mellképeket készítek művészies kivitelben, eddig még soha el nem ért tökéletes-séggel és olesó árban.

Tessék árjegyzéket kérni.

K o h n D á v i d, Budapest, Károly-köut 1.

1-10

Ügynökök mindenütt kerestetnek.